

pravi, da ni turist take vrste, ki bi se hotel strmo-glaviti, da bi se čitalo o njem po časopisih, tudi svojih dolgih nog noče kazati svetu in se bahati s planinskim cvetjem za klobukom. Ljubav do prirode ga vleče v alpe, koder se je hoče mirno navžiti in tudi svojim čitateljem podati nekaj tega prirodnega vžitka.

Janko Barlè: **Slika sv. Kummernisse u kapeli u Velikoj Mlaci.** Preštampano iz „Prosvjete“. Naklada piščeva. Zagreb 1909. Tisak Antuna Scholza.

VOJESLAV ŠOLA

podpredsednik bosensko-hercegovskega sabora

— Zbirajoč gradivo za zgodovino turopoljske cerkve je pisatelj našel v leseni kapeli sv. Barbare v Veliki Mlaci stare slike na deskah, s katerimi so stene obite. Eno izmed teh, ki predstavlja žensko podobo na križu, preiskuje pisatelj natančno in podaje zgodovinske podatke o svetnici, ki se časti zlasti med Nemci in Nizozemci. Pravi, da je to morda edina taka slika na Hrvaškem. Ime svetnici je Vilgefort ali Liberata.

Oxford English Dictionary. Vseučilišče v Oxfordu izdaje velikanski slovar, Oxford English Dictionary, podoben slovitemu francoskemu Dictionnaire, ki priča o bogatem besednem zakladu angleškega jezika. Kako orjaško je to delo, se more spoznati iz kratke statistike, ki jo o njem priobčuje organ od Oxford University Press: The Periodical, iz katerega povzemamo sledeče podatke: Pred kratkim je bil dovršen sedmi zvezek celega dela in je izšel del osmega. V tem sedmem zvezku se nahajajo z *O* in *P* pričenjajoče se besede. Vseh teh besedi je 48.870, o katerih vseh se obravnava. Pri 38.365 izmed teh besedi se nahajajo

citati, katerih število znaša 175.130. V vseh dosedaj izišlih zvezkih, ki obsegajo besede od *A* do *P*, se obravnava 160.519 važnih besedi, 40.440 manj važnih, 30.139 rednih in 33.819 slučajnih besednih zvez, vsega skupaj 264.917 besedi. Izmed važnejših besedi se jih uporablja 146.134, 11.194 je zastarelih, 3188 je pa tujk. Citatov je vsega skup 1.188.350. Najdaljši članek obravnava besedo „go“; obsega celih 35 1/2 stolpcev. Zatem pride beseda „put“, ki ima zelo številne zveze s predlogi. Tako je n. pr. za „put out“ navedenih 23, za „put up“ pa 35 različnih pomenov.

Upton Sinclair: **Džungel** (Močvirje). Povest iz chikaških klavnic. Avtorizirana slovenska izdaja, ki sta jo oskrbela J. Zaverčnik in I. Kaker. Založila „Slov. del. tisk. družba“ v Chicagi, Ill. 1910. — Brošure in časniki so se pogosto, vendar brez posebnega uspeha, pečali s strašnimi razmerami v chikaških klavnicah, takozvanih Stockyards. Ko pa je l. 1906. znani socialistični pisatelj Upton Sinclair objavil svojo povest: The Jungle, in brezobzirno razkril naravnost neverjetne razmere v onih klavnicah, je obrnil pozornost vse ameriške in tudi evropske javnosti na Chicago. Ta povest je v toliki meri vplivala na Američane, da

DR. VINCENC PULJIŠIĆ
nadškof zadrski

niso, posebno v večjih mestih, mesece dolgo hoteli zavživati mesa. Le počasi in pod vplivom velikanske reklame, ki so jo uprizorili lastniki klavnic, so se zopet poprijeli mesne hrane. — „Džungel“ je sicer bolj znan kakor ostala pisateljeva dela, v umetniškem oziru pa je mnogo manj vreden. Podobne tendenčne knjige so morda dobre v dosego potrebnih reform, ne morejo pa imeti trajne vrednosti. *J. M.*

